

Sygn. akt: I Ns 239/17

POSTANOWIENIE

Dnia 21 listopada 2018 roku

Sąd Rejonowy w Szczytnie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Małgorzata Banaszewska
Protokolant:	Starszy sekretarz sądowy Monika Nalewajk

po rozpoznaniu w dniu 15 listopada 2018 r. w Szczytnie na rozprawie

sprawy z wniosku J. D. (1), M. D. (1)

z udziałem C. D. M. D. (2), T. K.

o dział spadku po H. P.

postanawia:

I. ustala, że w skład spadku po H. P., córce J. i H., zmarłej dnia 14 grudnia 2011 roku w O., ostatnio stale zamieszkałej w S., po której prawa do spadku zostały stwierdzone w postanowieniu Sądu Rejonowego w Szczytnie z dnia 19 marca 2014 roku w sprawie o sygn. akt I(...), wchodzi nieruchomością zabudowana położona w S. składająca się z działek gruntu o numerach ewidencyjnych (...), dla której Sąd Rejonowy w Szczytnie prowadzi księgę wieczystą nr KW (...) o wartości 84.200 (osiemdziesiąt cztery tysiące dwieście) złotych,

II. dokonuje działu spadku po H. P. w ten sposób, że nieruchomością opisaną w pkt I przyznaje na wyłączną władność wnioskodawcy J. D. (1),

III. zasądza od wnioskodawcy J. D. (1) na rzecz wnioskodawcy M. D. (1) i uczestników postępowania M. D. (2), C. D. i T. K. tytułem spłaty kwoty po 13.097,78 (trzydzieści tysięcy dziewięćdziesiąt siedem złotych siedemdziesiąt osiem groszy) złotych,

IV. rozkłada na raty należności zasądzone w pkt III w ten sposób, że:

a. należność zasądzoną na rzecz wnioskodawcy M. D. (1) rozkłada na 53 miesięcznych rat, przy czym 52 raty w wysokości po 250 złotych, ostatnia rata w wysokości 97,78 złotych, płatne do dnia 25 każdego miesiąca poczynając od miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpi uprawomocnienie się postanowienia wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności poszczególnych rat,

b. należność zasądzoną na rzecz uczestnika postępowania M. D. (2) rozkłada na 33 miesięczne raty, przy czym 32 raty w wysokości po 400 złotych, ostatnia rata w wysokości 297,78 złotych płatne do dnia 25 każdego miesiąca poczynając od miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpi uprawomocnienie się postanowienia wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności poszczególnych rat,

c. należność zasądzoną na rzecz uczestnika postępowania C. D. rozkłada na 33 miesięczne raty, przy czym 32 raty w wysokości po 400 złotych, ostatnia rata w wysokości 297,78 złotych płatne do dnia 25 każdego miesiąca poczynając

od miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpi uprawomocnienie się postanowienia wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności poszczególnych rat,

d. należność zasądzoną na rzecz uczestniczki postępowania T. K. rozkłada na 33 miesięczne raty, przy czym 32 raty w wysokości po 400 złotych, ostatnia rata w wysokości 297,78 złotych płatne do dnia 25 każdego miesiąca poczynając od miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpi uprawomocnienie się postanowienia wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności poszczególnych rat,

II. nakazuje ściągnąć od uczestników postępowania M. D. (2), C. D. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Szczytnie kwoty po 400,83 (czteryście złotych osiemdziesiąt trzy grosze) złotych tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych, które tymczasowo poniósł Skarb Państwa – Sąd Rejonowy w Szczytnie,

III. nakazuje zwrócić wnioskodawcy J. D. (1) ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Szczytnie kwotę 500 (pięćset) złotych tytułem różnicy pomiędzy uiszczoną opłatą od wniosku o dział spadku a należną opłatą od wniosku o dział spadku

Sygn.. akt I Ns 239/17

UZASADNIENIE

Wnioskodawcy J. D. (1) i M. D. (1) po ostatecznym sprecyzowaniu żądania złożyli wniosek o dział spadku po H. P.. Twierdzili, że w skład spadku wchodzi nieruchomość zabudowana położona w S.. Wnioskodawca J. D. (1) wniósł o przyznanie tej nieruchomości na wyłączną jego własność z obowiązkiem spłaty udziałów przysługujących pozostałym spadkobiercom w ratach po 250 złotych miesięcznie dla każdego.

Uczestnicy postępowania C. D., M. D. (2), T. K. po ostatecznym sprecyzowaniu swych stanowisk przystali na sposób dokonania działu spadku zaproponowany przez wnioskodawcę J. D. (1).

Wnioskodawca M. D. (1) przystał na zaproponowaną przez J. D. (1) spłatę przysługującego mu udziału w ratach po 250 złotych miesięcznie. Uczestnik postępowania M. D. (2) domagał się spłaty przysługującego mu udziału w ratach po 600 złotych miesięcznie, C. D. domagał się spłaty przysługującego mu udziału w ratach po 500 złotych miesięcznie, zaś T. K. domagała się by spłata nastąpiła w ratach w możliwie najkrótszym terminie.

Sąd ustalił, co następuje:

H. P. zmarła 14 grudnia 2011 roku w O., bezpośrednio przed śmiercią zamieszkiwała w S.. Sąd Rejonowy w Szczytnie postanowieniem z dnia 19 marca 2014 roku wydanym w sprawie I (...) stwierdził, że spadek po H. P. nabyły na podstawie testamentu notarialnego z dnia 11 marca 1997 roku dzieci: J. D. (1) w udziale 17/45 części oraz C. D., M. D. (2), M. D. (1), T. K. w udziałach po 7/45 części. Postanowienie to uprawomocniło się dnia 9 maja 2014 roku.

(dowód: odpis postanowienia SR w Szczytnie z dnia 19 marca 2014 roku sygn. akt I (...)k. 6)

W skład spadku po H. P. wchodzi nieruchomość zabudowana położona w S. składająca się z działek gruntu o numerach ewidencyjnych (...), dla której Sąd Rejonowy w Szczytnie prowadzi księgę wieczystą o numerze (...). Wartość tej nieruchomości wynosi 84.200 złotych

(dowód: opinia biegłego M. S. k. 68-107)

Nieruchomość wchodząca w skład spadku nie była zamieszkała od około 2003 roku

Wnioskodawca J. D. (1) uzyskuje emeryturę w wysokości 1.800 złotych, która jest wypłacana do dnia 20-go każdego miesiąca. Dodatkowo miesięcznie uzyskuje dochód w wysokości 200 złotych. Mieszka wspólnie z żoną, która pracuje i uzyskuje miesięczne wynagrodzenie wysokości około 2.800 złotych. Na utrzymaniu wnioskodawcy i jego żony nie pozostają żadne osoby. Wnioskodawca nie ma żadnych zobowiązań z tytułu umów pożyczek, umów kredytu.

Posiada oszczędności w wysokości około 100.000 złotych. Pozostali uczestnicy postępowania i wnioskodawca M. D. (1) uzyskują stałe dochody i każde z nich ma zaspokojone potrzeby mieszkaniowe.

(dowód: decyzja o waloryzacji emerytury k. 138, dowód z przesłuchania stron k. 140-140v – nagranie 00:14:49-00:39:39)

Stan faktyczny w zakresie dotyczącym składu majątku spadkowego był bezsporny między stronami. Kwestią sporną w początkowej fazie postępowania była wartość nieruchomości wchodzącej w skład spadku. Wobec powyższego Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego, który ocenił wartość nieruchomości według jej stanu na dzień otwarcia spadku i według wartości aktualnej. Strony nie podnosiły żadnych merytorycznych zastrzeżeń w przedmiocie opinii biegłej i ostatecznie nie kwestionowały wartości nieruchomości wynikającej z opinii. Bezspornym ostatecznie był sposób działu spadku i spłata wartości udziałów w ratach.

Sąd zważył, co następuje:

W sprawie o dział spadku sąd ustala skład i wartość majątku podlegającego podziałowi (art. 684 k.p.c.) i do działu spadku stosuje się odpowiednio przepisu dotyczące zniesienia współwłasności (art. 688 k.p.c.). W sytuacji zaś, gdy wszyscy spadkobiercy złożą zgodny wniosek co do sposobu działu spadku Sąd wydaje postanowienie odpowiadające treści wniosku (art. 688 k.p.c. w zw. z art. 622 § 2 k.p.c.).

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd ustalił, że w skład spadku po H. P. wchodzi nieruchomość zabudowana położona w S. o wartości 84.200 złotych (pkt I postanowienia)

Strony ostatecznie zgodnie wniosły o przyznanie tej nieruchomości na wyłączną własność J. D. (1). Sąd będąc związanym tym stanowiskiem przyznał nieruchomość wchodzącą w skład spadku na wyłączną własność wnioskodawcy J. D. (1) (art. 212 § 2 k.c. w zw. z art. 688 k.p.c.) (pkt II postanowienia)

Przy uwzględnieniu wartości majątku spadkowego – 84.200 złotych i wielkości udziałów w spadku po H. P. przypadających poszczególnym spadkobiercom – J. D. (1) w udziale 17/45 części i pozostałym w udziałach po 7/45 Sąd zasądził od J. D. (1) na rzecz M. D. (1) i pozostałych uczestników postępowania kwoty po 13.097,78 złotych tytułem spłaty przysługujących im udziałów w spadku (pkt III postanowienia)

Sąd uwzględniając stanowisko J. D. (2), który domagał się, aby spłata udziałów nastąpiła w ratach i mając na uwadze stanowisko pozostałych spadkobierców, którzy na powyższe co do zasady przystali rozłożył zasądzone na ich rzecz od J. D. (1) tytułem spłaty przysługujących im udziałów kwoty na raty. Możliwość taką dopuszcza przepis art. 212 § 3 k.c., który ma odpowiednie zastosowanie w sprawach o dział spadku, który przewiduje również, że w razie rozłożenia spłaty na raty terminy ich uiszczenia nie mogą łącznie przekraczać 10 lat.

Wnioskodawca M. D. (1) na rozprawie 15 listopada 2018 roku wyraził zgodę, aby spłata na jego rzecz nastąpiła w ratach zaproponowanych przez J. D. (2) tj. po 250 złotych miesięcznie. Sąd kierując się tym jednoznacznym stanowiskiem dokonał rozłożenia zasądzonej na jego rzecz spłaty na 53 raty, przy czym 52 raty w wysokości po 250 złotych miesięcznie, ostatnia rata w wysokości 97,78 złotych (pkt IV lit.a postanowienia)

W przedmiocie wysokości rat ustalonych na rzecz pozostałych uczestników postępowania Sąd uznał, że rozłożenie tych należności na raty po 250 złotych, w sytuacji gdy sprzeciwili się temu ci uczestnicy postępowania nie jest zasadne. Sąd miał na uwadze stanowisko J. D. (1) wyrażone chociażby na ostatnim terminie rozprawy, kiedy oświadczył on że środki finansowe przeznaczone na spłatę udziałów pozostałych spadkobierców pozyska ze świadczenia emerytalnego, które uzyskuje w wysokości prawie 2.000 złotych, a nadto posiada znaczne oszczędności, które również może przeznaczyć na ten cel. Nie wykluczał również możliwości pozyskanej środków finansowych z pożyczki pozyskanej z banku i w ten sposób dokonania wcześniejszej spłaty. Wobec powyższego Sąd dokonał rozłożenia zasądzonej na ich rzecz spłaty na 33 raty, przy czym 32 raty w wysokości po 400 złotych miesięcznie, ostatnia rata w wysokości 297,78 złotych (pkt IV lit.b-d postanowienia)

W ocenie Sądu uwzględniając możliwości finansowe J. D. (2), jest on w stanie przeznaczać miesięcznie na spłatę na rzecz pozostałych spadkobierców łącznie kwotę 1.450 złotych. Sąd oznaczając termin spłaty poszczególnych rat miał na uwadze datę kiedy wnioskodawca J. D. (1) otrzymuje świadczenie emerytalne tj. 20 dnia każdego miesiąca. Świadczenie to miało być zgodnie z twierdzeniem J. D. (1) głównym źródłem pozyskania środków finansowych na spłatę.

W toku postępowania sądowego z uwagi na kwestionowanie przez uczestników postępowania wartości nieruchomości wskazanej we wniosku, Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego i następnie biegłemu temu wypłacił wynagrodzenie w łącznej wysokości 2.301,66 złotych, które do kwoty 1.500 złotych wypłacił z zaliczek uiszczonych przez wnioskodawców i T. K., a w pozostałej części tj. 801,66 złotych wydatki z tego tytułu pokrył tymczasowo Skarb Państwa – Sąd Rejonowy w Szczytnie. Obecnie Sąd, na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (j.t. Dz.U. 2018r., poz. 300 ze zm.) nakazał ściągnąć od uczestników postępowania, którzy do tej pory nie uiszcili zaliczek na wydatki tj. M. D. (2), C. D. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Szczytnie kwoty po 400,83 złote tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych (pkt V postanowienia)

W postępowaniu nieprocesowym zgodnie z zasadą wyrażoną w przepisie art. 520 § 1 k.p.c. każdy z uczestników postępowania nieprocesowego ponosi koszty postępowania nieprocesowego związane ze swym udziałem w sprawie. W sprawach tzw. działowych, do których należy także sprawa o dział spadku, nie występuje sprzeczność interesów między spadkobiercami, którzy domagają się podziału niezależnie od tego, jaki sposób dokonania podziału proponują i jakie wnioski składają w tym względzie (postanowienie SN z dnia 19 listopada 2010 roku, III CZ 46/10). Wnioskodawca J. D. (1) uiszczył opłatę od wniosku o dział spadku oraz podobnie jak M. D. (1) i T. K. zaliczki na wydatki w wysokości po 500 złotych. Kwoty te stanowią koszty postępowania związane z ich udziałem w sprawie i w myśl wyżej wskazanego przepisu koszty te ponoszą strony we własnym zakresie. Nawet jeśli wnioskodawcy złożąliby wniosek o zasądzenie tych kosztów na ich rzecz od pozostałych uczestników postępowania, to z uwagi na fakt, że w sprawach działowych nie występuje sprzeczność interesów niemożliwym byłoby uwzględnienie takiego wniosku biorąc pod uwagę przepis art. 520 § 2 i 3 k.p.c. Nawet jeśli, jak w przedmiotowej sprawie uczestnicy postępowania kwestionują wartość majątku spadkowego i z tego powodu Sąd dopuszcza dowód z opinii biegłego nie oznacza to, że wydatki związane z wynagrodzeniem biegłego ostatecznie winni pokryć ci uczestnicy postępowania, którzy kwestionowali wartość.

Sąd na podstawie art. 51 ust. 1 i art. 80 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych nakazał zwrócić wnioskodawcy J. D. (1) ze Skarbu państwa – Sadu Rejonowego w Szczytnie kwotę 500 złotych tytułem różnicy pomiędzy uiszczona opłata od wniosku o dział spadku (1.000 złotych) a należną opłatą od wniosku (500 złotych) (pkt VI postanowienia)

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...) J. D. (1) (...)

3. (...)

S., (...)